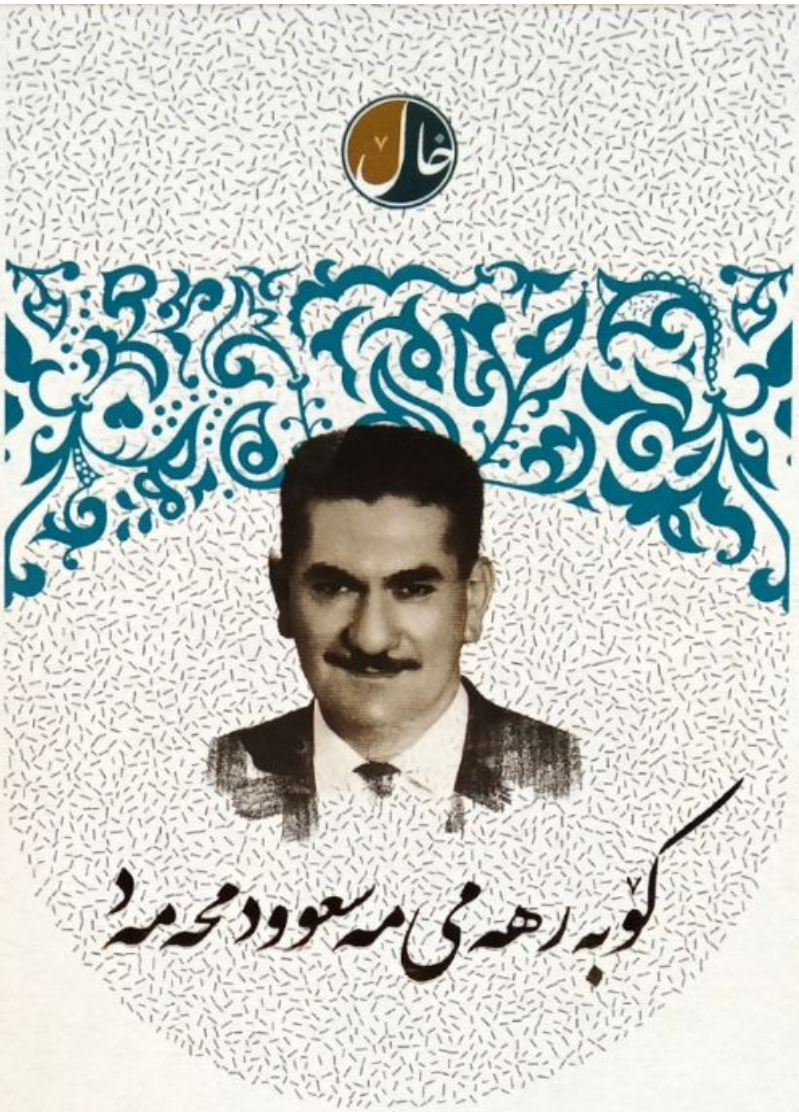

گۆڤاری مەسعوود محەمەد

بۆ گۆڕباشۆڤ مەزن: لەگەڵ سڵاو و هیواخوازیدا

پەرەستڕۆیکای گۆڕباشۆڤ -ڕەخنە و شیکردنەوە-

نامەی مەسعوود محەمەد بۆ سەعدون حەمادی

41861

مەسعوود محەمەد

Preview sample - page 1 of 5 - Soran University Academic Digital Library

ڕێکخراوی هزر و ڕۆشنبیری خال

٦٠

بۆ گۆڕباشۆڤ مه‌ن: له‌گه‌ڵ سڵاو و هیواخوازیدا

نووسه‌ر: مه‌سعوود محه‌مه‌د

وه‌رگێڕانی له عاره‌بییه‌وه: حه‌کیم کاکه‌وه‌یس

لێژنه‌ی سه‌ربه‌رشتیی کۆبه‌رهه‌م:
توفیق که‌ریم
هاوژین عومه‌ر
ڕه‌وشت محه‌مه‌د

میژووی چاپ: ٢٠٢٣
نۆبه‌ی چاپ: یه‌که‌م
سه‌رپه‌رشتیی چاپ: ڕێدار ئه‌حمه‌د
تیراژ: (١٠٠٠) دانه

مافی له‌چاپدانه‌وه‌ی ئه‌م کۆبه‌رهه‌مه پارێزراوه بۆ
ڕێکخراوی خاڵ بۆ هزر و ڕۆشنبیری

زنیاریی کتێبخانه گشتییه‌کان
ردنی (٦٦٦)ی ساڵی (٢٠٢٣)ی پێدراوه.

Preview sample - page 2 of 5 - Soran University Academic Digital Library

ئادەمزاد، هەر لە کۆنی کۆنەوە خۆی بە مەحالەوە وابەستە کردووە و بۆ شتگەلێ باسکی هیممەتی هەڵمالیوە کە ڕێی پێگەیشتنی نییە، هۆکاریش بۆ ئەوانە دوانن کە بەرەو بەرفرەوانی و هومێد سەر دەکێشن، یەکەمیان هۆکاری سروشتی شتەکانە کە بە بێ تەکلیف پەیدا دەبن و تاقیکاری ڕۆژانەی سەردەمەکان ڕێنمایی دەکەن تا لە ئەنجامدا سووربوون لە سەر دەستەمۆکردنی بەربەست بەشی دەستەمۆکردنی دەکا، چونکە داهێنانەکانی، لە بەردتاشین و ئێسکتێژکردنی پێش دەیان هەزار ساڵەوە بگرە، تا دەگاتە دابەزینی لە سەر مانگ، هەموو ئاڵقەی پێکەوە گرێدراوی زنجیرەیەک دەستەمۆکردنی زەحمەتەکان و دوورەدەستەکانە.

هۆکاری دووەم لە هەوڵی بەدەستهێنانی دوورەدەستەکاندا، بەوە ئاسانکاری لەگەڵ خۆیدا دەکا، کاتێ دەزانێ بە مەرام ناگا و ناهومێد دەبێ، پەنا دەباتە بەر لێکدانەوە و خەیاڵ و زندەخەون... چەندین شاعیر و هونەرکارمان بینی تەنگەبەری سازگاریان بڕی و جێی پێیان تێایدا نەرم بووە و بەرەو ئاواتگەلێ چوونە، پێش زانستکاران و پیشەوەران کەوتوونەتەوە و بە شیعر و هونەر و خەیاڵ دونیایەک بیر و ڕەنگ و ڕووناکییان پێکهێناوە و بەهەشتی دادپەروەری و حەق و جوانییان پێکەوە ناوە کە هەموویان هەتا ئێستا تارمایی خەیاڵن و تەکنیکی زانست و هەوڵی دڵسۆزان بە زەحمەتی زۆرەوە کاریان تێدا دەکەن و بە سەر ڕایەخی باڵداری ئامانجی بەر چاویانەوە، باوەشیان بە کۆڵکەزێڕینەی ئاسماندا کردووە و پێش ئەوەی زانست ڕاکێشانی ئەستێران دەستەمۆ بکا بە سەدان ساڵ، ئەوان بە نێوان ئەستێرەکاندا سووڕانەوە. من کە ئێستا لە کونجە نادیارەکەمەوە کە بە هۆی شاراوەییەوە چاو نایبینێ و بە هۆی وردییەوە ئەوانەی وردەکاران بە سەریدا تێدەپەڕن و بە هۆی بێکاریگەرییەوە پێوەری ئەلکترۆنی دەیبوێرێ، ئەم دەردەدڵەت ئاڕاستە دەکەم، «ڕایەخی باڵدار»م لە شاعیران و ئەهلی هونەر خواستوتەوە تا بە خەیاڵ، ئەو مەودا فەلەکییەی لە یەکترمان دادەبڕێ کورت بکەمەوە کە تۆ لە نووتکەی لووتکەکانی ئەوپەڕی بەهێزیدایت و منیش دەردەدڵی خۆمم دایە کاغەزێک و چۆن زانا ئاسمانگەڕەکان زانیاری زەوی بۆ ئەگەر و نەگەر دەخەنە ناو کەپسوولێک و بەرەو بۆشایی ئاسمانی دەنێرن، ئەویش شەرمی دێ خۆی بخاتە هەڵدێری پێش چاوتانەوە.

دڵێکی وەک دڵی منیش کە زۆرینەی تەمەن بۆ شتی بچووک و پەراوێز لێیداوە، ئەمڕۆ دێت و بە دەربڕینی ئەم دەردەڵە خۆ دەنوێنێ و بە ختووڕەی ترسناک و بیرۆکەی بەرزی بە قەدەر بەرانبەرەکەی، کە دەیدوێنێ، لێدەدات و پێم وا نییە

Preview sample - page 3 of 5 - Soran University Academic Digital Library

خەیالبازان، مەگەر وەک من هەستی خوێنواندنیان هەبێ و لە خەوندا ئامێزیان بە مەلەکووتی ئەزەلدا کردبێ و چپە لەگەڵ ئەبەددا بکەن و وەک من شوێنی بێ بێقورسایی و بێکاریگەری و سەپاوی خۆیان جێهێشتبێ و بە بازنەی خەیاڵئامێزی خۆیاندا هەڵگەڕابن و لە پێستی سنووردار‌ی خۆیان دەرچووبن و ڕووبان لە دەشتێکی بێ سەرەتا و بێ کۆتایی کردبێ و بژێوبشیان بەلاغە و بەیان بێ، دەی ئەو خۆراکە ڕۆحییە لە گیانی ئەوان و منیش خۆش بێ کە هەست و ڕۆح بەرز ڕادەگرێ و دەیگەیەنێتە ئاستی ڕەزامەندی لە ئەنجامدانی ئەرک و فرینی خەیاڵبازان یا داوای مەحاڵکردنم لە قسەکردن لەگەڵتدا شتێ نییە جگە لە داواکارییەکی خاوێنی ناخ بۆ داگیرساندنی مۆمێک و زیادکردنی تروسکایییەک کە ڕەنگبێ بۆ ڕووناککردنەوەی ڕووبەرێکی بچووکی جیهانی مرۆڤ یارمەتیدەر بێ، بەڵگەنەویستیشە ئەوەی لە خوارەوەی تەلارێکدا دادەنیشێ وردەکارییەکان لەو کەسە باشتر دەبینێ کە لە سەرەوەی تەلارەکە دادەنیشێ. ڕێ بە خۆم دەدەم بڵێم کە زەرەرێکی ترسناک یا گوناهێکی گەورە لەوەدا نییە کەسێکی وەک من بکرێتە چەندین کەرتی لێکچوو یا لێکنەچووەوە و بێن بە چپەی وێژدانی دەم هەر چوار بایەکەی ڕۆژهەڵات و باکوور و ڕۆژاوا و باشوور و ڕاستترین پەیام و دڵسۆزانەترین نامەی ناخی بگەیەنێ کە وێژدانی ڕووناک کردۆتەوە و لە هۆشیەوە سەری هەڵداوە و دوورە لە هەموو گەردێک کە ڕەنگە لە مەیل و ئارەزوو بنیشێ.

هیچ کەردەیەک لە دنیادا نییە وەک ڕاستگۆیی لە قساندا و خاوێنی لە ناخدا و سەلامەتی لە نیەتدا مرۆی لاواز عاشقی بێ ئەگەر نەختێ هۆشی هەبێ چونکە کەسی لاواز کەمترین دەستکەوتی لە پێچوپەنای ڕەفتار و قساندا هەیە و جگە لەوەی لە خەیاڵی خۆیدا بە دووی دادپەروەری و ئینساف بکەوێ و ئەوەش خەسڵەتێکی تێکەڵ و بەربڵاوی کۆمەڵایەتییە و لە ڕاستگۆیی و بێزەرەری و خاوێنییە و کە تەرازووی هێزی سروشت و شەڕی کۆمەڵگە لەنگ دەبێ و بارودۆخ تێکدەدەن لاوازەکان یەکەم قوربانی سزاکەیان و دواهەمین دەربازبووی قورساییەکەیان دەبن.

بەرزکردنەوەی ئاواتی تاکەکەسێکی یەکێ لە گەڵە لاوازەکان بەرەو سەری سەرەوەی شانی یەکێ لە دوو زەبەلاحەکان، کە هەموو زەبەلاحەکانی سەردەمەکانیان تێپەڕاندووە، خۆی لە خۆیدا شایەدە بۆ بێزەرەری هیواکەی و ڕ پێویستی بە بەڵگە و سەپاندن و دەلیل نییە. ئەوپەڕی هیوای کەسێکی بێهیوای تێکشکاو بە خێروبێری خەڵەتاندن لە مەودایەکی بەرتەسکی بە قەدەر ژیانە

Preview sample - page 4 of 5 - Soran University Academic Digital Library

سنووردارەکەی جێ دەگرێ وەک ئەوەی لە چەند گرامێکی کێشانە و لە ژماردنی هێلکە و شێلمدا فێل بکا یا لە جێبەجێکردنی فەرمانێکی سەرەوەی خۆیدا تەمبەڵی بکا و ڕەنگە درۆی سپیی بێزەرەر و بێ سزاش بکا، ئەوانەش خراپەی بچووکن و لەم ڕۆژهەڵاتەی ئێمەدا، هەر لە کۆنەوە بۆتە شێوازی ژاڵوێر و لەگەڵ دریژەدان بە دواکەوتن، ئەوانەش پەرەیان سەند تا گەیشتنە بزاوتنی ژاڵەتی سەر تەختەی شەترەنج، بەڵام مەترسیی نییە و لەوە بچووکترە زەرەر بە بەرژەوەندی گەورە بگەیەنێ. جگە لەوەش، ئەو فێڵە بچووکانە، تێکشکاوێک لەگەڵ تێکشکاوێکی وەکو خۆیدا ئەنجامی دەدا و زۆر بە دەگمەن بەرانبەر بە بەهێزەکان پەنای بۆ بردووە. خۆ من گوتم ئەو لاوازەی نەختێ هۆشی هەبێ عاشقی خاوێنی و نیەتپاکی دەبێ تا ئەوەندەی بکرێ سەلامەتی و ئاسایش لە سایەیاندا دەستبەر بکا و منیش گومانم نییە کە ئەو تۆزە هۆشەم هەیە و بەڵگەشم ئەوەیە کە لە نووسیندا جیاوازی لە نێوان ناو و کرداردا دەکەم و نەختێ بە ئاسانی قەڵەمەکەم بە پەناوپەسێوی خەیاڵدا هەڵدەسووڕێنم و ئەوەش بەشی ئەوە دەکا داوای ڕاستگۆیی لە بیستن و گوتندا بکەم و لە دەمەتەقێیەکی یەکلایەنەدا کە دڵم بۆ چاکەخوازی نەبێ بە لایدا نەچووە، حەز لە ڕاشکاوی بکەم و ئەو چاکەخوازییەش لە نیەتپاکی و پەیوەندی بێگەردی نێوان خەڵکەوە پەیدا بووە.

جا هاوڕێ گورباشۆڤی دووڕەدەستی سەری سەرەوەی هێزێک کە لە بەرچاوی منی بێهێزدا بێسنوور و بێبەربەستە: نەفسم بە جۆرێ لێی وێستم ڕووی قسانت لێ بکەم کە نەمتوانی پێشی لێ بگرم، بۆیە خۆم لە بەندی خۆم ڕەها کرد و لە پێستی لاوازیی خۆم دەرچووم و لە دەرەوەی پێوانەی لاوازی و بەهێزیدا بە حیسابی مرۆڤێکی هاوسانی هەر مرۆڤێکی تر لە واتای مرۆڤایەتی و خێرخوازیدا لەو ڕۆژەوەی مرۆ لە سەر زەوی هەبووە. بازیشم بە سەر ئەو بەربەست مەودا زەبەلاحە ئاسۆیی و ستوونییانەدا داوە کە لە نێوان تۆ و منداً بۆ دیدار هەن جگە لە کۆت و بەندی سەفەر و بەربەستی سنوور و ترسی نزیکبوونەوە لە لانەکەت کە دەوری بە کەرەسەی ئاسایش و سەلامەتیت و ئامێرگەلێکی ڕاگرتن و بەرپەرچدانەوە و هێورکردنەوەی وا تەندراوە کە سەریان لێ دەرناکەم بۆیە خۆم پێچایەوە و بە سواری وشە هاتم و خۆم لە کونوکەلەبەری دائیرەی ڕەسمی بۆ بەدەستهێنانی پاسپۆرت و ئیزنە چوونەدەرەوە و هاتنەژوورەوە و دراوی قورس و سەرهێشەی تری سەفەر لادا، کە هەرە ئاسانیانم بە دەست نەهێناوە و چەکی سەفەریش مەگەر لە خەوندا

Preview sample - page 5 of 5 - Soran University Academic Digital Library